

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ĮSTATYMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR JUNGTINIŲ
AMERIKOS VALSTIJŲ VYRIAUSYBĖS SUSITARIMO, KURIUO KEIČIAMAS 2002 M.
BIRŽELIO 14 D. VILNIUJE PASIRAŠYTAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
IR JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTIJŲ VYRIAUSYBĖS SUSITARIMAS
DĖL TARPTAUTINĖS AMERIKOS MOKYKLOS VILNIUJE TEISINIO STATUSO,
RATIFIKAVIMO PROJEKTO**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės susitarimo, kuriuo keičiamas 2002 m. birželio 14 d. Vilniuje pasirašytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės susitarimas dėl Tarptautinės Amerikos mokyklos Vilniuje teisinio statuso, ratifikavimo“ projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas siekiant ratifikuoti apsieičiant diplomatinėms notomis – Jungtinių Amerikos Valstijų ambasados Vilniuje 2025 m. rugpjūčio 25 d. nota Nr. 117/2025 ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos 2025 m. rugsėjo 10 d. atsakomąja nota Nr. 5-464/2025 sudarytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės susitarimą, kuriuo keičiamas 2002 m. birželio 14 d. Vilniuje sudarytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės susitarimas dėl Tarptautinės Amerikos mokyklos Vilniuje teisinio statuso su pakeitimais (toliau – Susitarimas, keičiantis 2002 m. Susitarimą). Susitarimas, keičiantis 2002 m. Susitarimą, laikytinas ratifikuotina tarptautine sutartimi pagal Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 8 punktą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą inicijavo ir parengė Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Tarptautinės teisės grupės (vadovė Ingrida Bačiulienė, tel. +370 706 525 33, el. p. ingrida.baciuliene@urm.lt) vyriausiasis patarėjas Darius Žilys (tel. +370 706 525 08, el. p. darius.zilys@urm.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 15 straipsnio 5 dalį, valstybės arba savivaldybės ilgalaikis materialusis turtas gali būti išnuomotas ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui (įskaitant nuomos termino pratęsimą), išskyrus atvejus, kai įstatymai, tarptautinės sutartys ar tarptautiniai susitarimai nustato kitaip, taip pat atvejus, kai valstybės arba savivaldybės ilgalaikis materialusis turtas išnuomojamas įgyvendinant valstybei svarbius ekonominius arba regioninės svarbos projektus, nuomos laikotarpį nustatant atsižvelgus į projekto investicijų grąžą ir projekto veiklos pobūdį. Šiuo metu galiojančiame 2002 m. Susitarime nėra nuostatų, pagal kurias Tarptautinei Amerikos mokyklai Vilniuje (toliau – Mokykla) būtų galima perduoti Lietuvos valstybei ir (ar) savivaldybėms nuosavybės teise priklausančius pastatus nuomos ar kitais pagrindais, taip pat nėra numatyta, kad Mokyklai gali būti

taikomos tam tikros įstatymų išimtys dėl valstybei ar savivaldybei priklausančio turto nuomos (panaudos) terminų ar kitų sąlygų.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Susitarimo, keičiančio 2002 m. Susitarimą, sudarymą paskatino tai, kad Mokykla, siekdama išlaikyti aukštus Jungtinių Amerikos Valstijų ugdymo įstaigoms keliamus reikalavimus ir atitikti griežtas saugumo taisykles, planuoja didelės vertės ilgalaikes investicijas į šiuo metu iš Vilniaus miesto savivaldybės nuomojamas patalpas.

Keičiant 2002 m. Susitarimą, šis Susitarimas papildytas nauju 6 bis straipsniu, kuriuo Susitariančiosios Šalys susitaria, kad valstybei ar savivaldybei priklausančio nekilnojamojo turto, kuris yra ar bus išnuomotas Tarptautinei Amerikos mokyklai Vilniuje, Lietuvos Respublikoje, nuomos terminas gali būti pratęstas devyniasdešimt devyneriems (99) metams, jeigu nekilnojamojo turto nuoma yra susijusi su Mokyklos steigimu, organizavimu, veikla ar švietimo tikslais. Šio naujo 6 bis straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti, kad Mokykla savo lėšomis gali vykdyti nuomojamo nekilnojamojo turto statybą, renovaciją ir techninę priežiūrą, o bet kokiems Mokyklos veiksams, susijusiems su nuomojamu nekilnojamoju turtu, taikomi Lietuvos Respublikos teisės aktai. Naujo straipsnio 3 dalyje įtvirtinama, kad kitos konkrečios nuomos sąlygos bus nustatytos atskiroje nekilnojamojo turto savininko ir Mokyklos nuomos sutartyje pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamų pasekmių dėl priimto Įstatymo projekto nenumatoma.

6. Kokią įtaką įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymas nedarys įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtas Įstatymas nedarys įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projekto nuostatos neprieštarauja Lietuvos Respublikos strateginio lygmens planavimo dokumentams. Įstatymo projektu prisidedama prie Vyriausybės programoje nustatytų įsipareigojimų stiprinti bendradarbiavimą su JAV – tiek transatlantinę ryšį per NATO, tiek dvišalius santykius (programos 355 punktas).

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priimto Įstatymo inkorporavimui į teisinę sistemą priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios kitų galiojančių įstatymų nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo ir kitų norminių teisės aktų rengimą reglamentuojančių teisės aktų

reikalavimų. Įstatymo projekte nėra įtvirtinta naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų, kuriuos reikėtų vertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms.

Įstatymo projektas nesusijęs su Europos Sąjungos teisės aktais ir jų įgyvendinimu.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia lydimųjų aktų, – kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys

Priėmus Įstatymą lydimųjų aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymo įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės fondų lėšų nenumatoma.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projektas derintas su suinteresuotomis institucijomis.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai: „ratifikavimas“, „Susitarimas, keičiantis 2002 m. Susitarimą“, „Tarptautinės Amerikos mokyklos Vilniuje teisinis statusas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Rengiant Susitarimo, keičiančio 2002 m. Susitarimą, projektą jis buvo derinamas su suinteresuotomis institucijomis Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir kitų tarptautinio pobūdžio susitarimų rengimo ir sudarymo taisyklių nustatyta tvarka. Rengiant Susitarimo ir Įstatymo projektą buvo konsultuojamasi su Vilniaus miesto savivaldybės administracija, kuri pateikė savo pastabas.
